

Briselē, 7.3.2025.
COM(2025) 107 final

2025/0056 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,
ar ko attiecībā uz Ukrainas ražojumu importu Eiropas Savienībā aptur konkrētas
Regulas (ES) 2015/478 daļas

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Neprovocētais un nepamatotais Krievijas pilna mēroga militārs iebrukums Ukrainā, kurš sākās 2022. gada 24. februārī, ir būtiski negatīvi ietekmējis Ukrainas spēju tirgoties ar pārējo pasauli. Šajā sarežģītajā situācijā Eiropadome savos 2023. gada 27. oktobra un 2023. gada 15. decembra secinājumos (kas atkārtoti apstiprināti 2024. gada 19. decembrī) uzsvēra, ka turpinās sniegt spēcīgu politisko un ekonomisko atbalstu Ukrainai tik ilgi, cik tas būs nepieciešams.

Ukraina ir lūgusi Savienību padarīt pēc iespējas vieglāku tirdzniecības pozīciju saglabāšanu ar pārējo pasauli un padziļināt tirdzniecības attiecības ar Savienību. Šā mērķa sasniegšanai veiktie pasākumi ietvēra to, ka eksportam no Ukrainas tika liberalizēta piekļuve tirgum saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2022. gada 30. maija Regulu (ES) 2022/870¹ un Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 31. maija Regulu (ES) 2023/1077² par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, kuri papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar ES un Ukrainas Asociācijas nolīgumu. Regula (ES) 2024/1392 stājas spēkā 2024. gada 6. jūnijā un paliks spēkā līdz 2025. gada 5. jūnijam³. Minētie pasākumi ir palielinājuši elastību un noteiktību Ukrainas ražotājiem.

Ukraina joprojām ir liela dzelzs un tērauda eksportētāja, kaut arī kara dēļ ir iznīcinātas vai ieņemtas daudzas rūpnīcas. Tāpēc vēl aizvien ir jāturpina apturēt Regulu (ES) 2015/478 par kopīgiem importa noteikumiem⁴. Šāda apturēšana ir un paliks juridiskais pamats, lai Savienības atbalsta ietvaros Savienības pašreizējo aizsargpasākumu, kas noteikts tērauda ražojumiem, apturētu attiecībā uz šo ražojumu importu no Ukrainas.

Tālab attiecībā uz importu no Ukrainas ir vajadzīgs apturēt Regulas (ES) 2015/478 par kopīgiem noteikumiem 2., 4.–7., 9.–17. un 19.–21. pantu.

Ņemot vērā minēto nepieciešamību turpināt ekonomisko atbalstu Ukrainai, Komisija ierosina Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, kas apturētu Regulas (ES) 2015/478 par kopīgiem importa noteikumiem 2., 4.–7., 9.–17. un 19.–21. panta piemērošanu attiecībā uz Ukrainas izcelsmes importu.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/870 (2022. gada 30. maijā) par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, ar kuriem papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopieni un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses (OV L 152, 3.6.2022., 103. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1077 (2023. gada 31. maijā) par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, ar kuriem papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopieni un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses (OV L 144, 5.6.2023., 1. lpp.).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1392 (2024. gada 14. maijs) par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, kuri papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopieni un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1392/oj>.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/478 (2015. gada 11. marts) par kopīgiem importa noteikumiem (OV L 83, 27.3.2015., 16. lpp.).

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Pret Ukrainu vērsta Krievijas agresijas kara kontekstā Regulas (ES) 2015/478 par kopīgiem importa noteikumiem apturēšana saskaņēta ar spēcīgu ES atbalstu Ukrainai ar starptautiskās tirdzniecības palīdzību.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Savienība ir stingri nosodījusi Krievijas agresijas karu pret Ukrainu un, lai šajā ārkārtas situācijā atbalstītu Ukrainu, ir veikusi bezprecedenta pasākumus. Šie pasākumi ietver finansiālu palīdzību (tostarp makrofinansiālu palīdzību ārkārtas pasākumiem un rekonstrukcijai); militārā ekipējuma piegādi; plašu sankciju pieņemšanu pret Krieviju un Baltkrieviju un sadarbības pastiprināšanu Asociācijas nolīguma ietvaros. Turklāt Ukrainai 2022. gada jūnijā tika piešķirts ES kandidātvalsts statuss, un 2023. gada decembrī tika sāktas pievienošanās sarunas.

Tāpēc ierosinātā regula atbilstu Līguma par Eiropas Savienību (LES) 21. panta 3. punktā noteiktajam Savienības pienākumam nodrošināt konsekvenci savas ārējās darbības dažādās jomās un izrietētu no šā pienākuma. Tā atbilstu arī Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 207. panta 1. punktam, kurš nosaka, ka kopējā tirdzniecības politika ir jāīsteno, ievērojot Savienības ārējās darbības principus un mērķus.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Priekšlikuma juridiskais pamats ir LESD 207. panta 2. punkts.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Subsidiaritātes principu nepiemēro, jo saskaņā ar LESD 3. panta 1. punkta e) apakšpunktu kopējā tirdzniecības politika ir Savienības ekskluzīvā kompetencē.

- **Proporcionalitāte**

Šis priekšlikums ir vajadzīgs, lai sasniegtu mērķi palīdzēt Ukrainai pārvarēt pašreizējās ekonomiskās grūtības, arī tirdzniecībā ar Savienību.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Šis priekšlikums ir saskaņā ar LESD 207. panta 2. punktu, kurā ir paredzēti kopējās tirdzniecības politikas pasākumi.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Nepiemēro.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Nepiemēro.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Nepiemēro.

- **Ietekmes novērtējums**

Lai nodrošinātu tirdzniecības liberalizācijas pasākumu turpināšanu attiecībā uz Ukrainu pēc Regulas (ES) 2024/1392 termiņa beigām 2025. gada 5. jūnijā, ir vajadzīgs, lai ierosinātā regula stātos spēkā 2025. gada 6. jūnijā. Šī steidzamā vajadzība nozīmē, ka nav bijis pietiekami daudz laika, lai veiktu ietekmes novērtējumu. Tomēr 2007. gadā tika veikts Komisijas Tirdzniecības ģenerāldirektorāta pasūtītais ilgtspējas ietekmes novērtējums par Asociācijas nolīguma tirdzniecības un ar tirdzniecību saistītajiem noteikumiem, un novērtējuma rezultāti tika ņemti vērā padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas sarunu procesā. Minētais pētījums apstiprināja, ka tirdzniecības un ar tirdzniecību saistīto noteikumu īstenošanai būtu pozitīva ekonomiskā ietekme gan uz ES, gan uz Ukrainu.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Pasākums nepalielina regulatīvo slogu uzņēmumiem.

- **Pamattiesības**

Šajos pasākumos ir ievēroti tie paši pamatprincipi, kuri noteikti ES un Ukrainas Asociācijas nolīgumā. Jo īpaši, Asociācijas nolīguma ar Ukrainu 2. pantā ir noteikts, ka minētā nolīguma būtiskie elementi ir i) demokrātijas principu, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana un ii) tiesiskuma principa ievērošana.

Tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem vajadzētu būt saskaņā arī ar Eiropas Pamattiesību hartu triju iemeslu dēļ. Pirmkārt, to tiešā ietekme ir tāda, ka importam no Ukrainas var piemērot mazāk ierobežojumu nekā tad, ja importam no Ukrainas piemērotu uzraudzību un aizsargpasākumus. Otrkārt, Savienība to dēļ nevarētu neizpildīt pienākumu aizsargāt Hartā noteiktās pamattiesības, jo visas attiecīgās pamattiesības vajadzības gadījumā joprojām varētu aizsargāt citiem līdzekļiem. Treškārt, attiecībā uz nevienlīdzīgu attieksmi pret Ukrainas izcelsmes ražojumu importētājiem vai lietotājiem (salīdzinājumā ar tādu ražojumu importētājiem vai lietotājiem, kuru izcelsme ir citās trešās valstīs, kas nav atbrīvotas no uzraudzības un aizsargpasākumiem), šāda nevienlīdzīga attieksme tiek piemērota citos gadījumos, kad Savienības divpusējie tirdzniecības nolīgumi atbrīvo importu no aizsargpasākumiem un ar tiem ciešākas ekonomiskās integrācijas nolūkā tiek likumīgi īstenota (arī izmantojot pienācīgu juridisko pamatu) Savienības kopējā tirdzniecības politika.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Nepiemēro.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Nepiemēro.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Nepiemēro.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Ņemot vērā ekonomisko situāciju Ukrainā, ierosinātās regulas mērķis ir, apturot konkrētus uzraudzības un aizsargpasākumu noteikumus, kas izklāstīti Regulā (ES) 2015/478 par kopīgiem importa noteikumiem, aizsargāt nosacījumus, ar kādiem imports no Ukrainas piekļūst tirgum.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,**ar ko attiecībā uz Ukrainas ražojumu importu Eiropas Savienībā aptur konkrētas
Regulas (ES) 2015/478 daļas**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru¹,

tā kā:

- (1) Savienības un Ukrainas attiecību pamatu veido Asociācijas nolīgums starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses² ("Asociācijas nolīgums"). Saskaņā ar Padomes Lēmumu 2014/668/ES³ Asociācijas nolīguma IV sadaļu, kas attiecas uz tirdzniecību un ar tirdzniecību saistītiem jautājumiem, sāka provizoriski piemērot 2016. gada 1. janvārī, un tā stājās spēkā 2017. gada 1. septembrī pēc tam, kad to bija ratificējušas visas dalībvalstis.
- (2) Asociācijas nolīgums stiprina un paplašina Pušu attiecības vērienīgā un inovatīvā veidā, lai veicinātu un panāktu pakāpenisku ekonomisko integrāciju un to darītu, ievērojot tiesības un pienākumus, kas izriet no Pušu dalības Pasaules Tirdzniecības organizācijā.
- (3) Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 11. marta Regulā (ES) 2015/478⁴ ir noteikti kopīgi noteikumi, kas attiecas uz lielākās daļas trešo valstu, to skaitā Ukrainas, izcelsmes importu. Tajā ietverti arī noteikumi par uzraudzību un aizsargpasākumiem.
- (4) Neprovocētais un nepamatotais Krievijas pilna mēroga iebrukums Ukrainā, kurš sākās 2022. gada 24. februārī, ir būtiski negatīvi ietekmējis Ukrainas spēju tirgoties ar pārējo

¹ Eiropas Parlamenta nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).

² OV L 161, 29.5.2014., 3. lpp.

³ Padomes Lēmums 2014/668/ES (2014. gada 23. jūnijs) par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses, attiecībā uz nolīguma III sadaļu (izņemot noteikumus par attieksmi pret trešo valstu valstspiederīgajiem, kas kā darba ņēmēji likumīgi nodarbināti otras Puses teritorijā) un IV, V, VI un VII sadaļu, kā arī saistītajiem pielikumiem un protokoliem (OV L 278, 20.9.2014., 1. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/478 (2015. gada 11. marts) par kopīgiem importa noteikumiem (OV L 83, 27.3.2015., 16. lpp.).

pasauli. Tas attiecas, piemēram, uz dzelzi un tēraudu, jo ir ieņemtas vai iznīcinātas dzelzs un tērauda rūpnīcas. Tas attiecas arī uz citām Ukrainas ekonomikas daļām.

- (5) Šādos apstākļos un lai mazinātu Krievijas agresijas kara pret Ukrainu negatīvo ekonomisko ietekmi, ir lietderīgi Ukrainas labā Ukrainas izcelsmes importam no Ukrainas noteikt atbrīvojumu no Savienības uzraudzības un aizsargpasākumiem. Tālab attiecībā uz importu no Ukrainas ir vajadzīgs apturēt vairākus Regulas (ES) 2015/478 noteikumus.
- (6) Komisijai vajadzētu būt iespējai ar īstenošanas aktu uz laiku apturēt šīs regulas piemērošanu attiecībā uz konkrētu ražojumu. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁵. Šādas apturēšanas ilgumam vajadzētu būt pietiekamam, lai Komisija varētu iesniegt priekšlikumu un lai Parlaments un Padome varētu pieņemt regulu, ar ko aptur, groza vai atceļ šo regulu.
- (7) Šī regula būtu jāpiemēro trīs gadus, un tās piemērošana būtu automātiski jāatjauno uz turpmākiem triju gadu laikposmiem, ja vien trīs mēnešus pirms regulas piemērošanas beigu dienas Eiropas Parlaments vai Padome nav iebilduši pret šādu pagarinājumu un kamēr tie neceļ šādus iebildumus.
- (8) Tā kā ir gaidāms, ka 2025. gada 5. jūnijā zaudēs spēku Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1392⁶, kurā cita starpā ir paredzēta šīs regulas ietekmei līdzvērtīga ietekme, šai regulai būtu jāstājas spēkā 2025. gada 6. jūnijā,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Tirdzniecības liberalizācijas pasākumi

Attiecībā uz Ukrainas izcelsmes importu Savienībā tiek apturēta Regulas (ES) 2015/478 par kopīgiem importa noteikumiem 2. panta, 4. līdz 7. panta, 9. līdz 17. panta un 19. līdz 21. panta piemērošana.

2. pants

Pagaidu apturēšana

Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktu, ar ko aptur šīs regulas piemērošanu attiecībā uz konkrētu ražojumu uz laiku, kas principā nepārsniedz divpadsmit mēnešus, ja šā Ukrainas izcelsmes ražojuma imports palielinās līdz līmenim, kas būtiski veicina nopietnu kaitējumu vai nopietna kaitējuma draudus Savienības ražošanas nozarei, kura ražo līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 3. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1392 (2024. gada 14. maijs) par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, kuri papildina tirdzniecības koncesijas, kas Ukrainas ražojumiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolikumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopieni un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1392/oj>.

*3. pants
Komiteju procedūra*

1. Attiecībā uz šīs regulas 4. pantu Komisijai palīdz Aizsargpasākumu komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

*4. pants
Stāšanās spēkā un piemērošana*

Šī regula stājas spēkā 2025. gada 6. jūnijā.

Sākotnēji to piemēro trīs gadus.

Tās piemērošana tiek automātiski pagarināta uz secīgiem triju gadu laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

**TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS PRIEKŠLIKUMIEM, KAS IETEKMĒ
VIENĪGI BUDŽETA IENĒMUMUS**

1. PRIEKŠLIKUMA NOSAUKUMS

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko attiecībā uz Ukrainas ražojumu importu Eiropas Savienībā aptur konkrētas Regulas (ES) 2015/478 daļas

2. BUDŽETA POZĪCIJAS:

12. nodaļa, 120. pants.

3. FINANSIĀLĀ IETEKME

☒ Priekšlikumam nav finansiālas ietekmes

☐ Priekšlikumam nav finansiālas ietekmes uz izdevumiem, taču ir šāda finansiāla ietekme uz ieņēmumiem:

Budžeta pozīcija	Ieņēmumi	Periods: daļa 2024. gada – daļa 2025. gada* (miljonos EUR, viena zīme aiz komata)
12. nodaļa, 120. pants	Ietekmes uz pašu resursiem nav	Neattiecas
Kopā		

* Viena gada periods no regulas stāšanās spēkā

4. KRĀPŠANAS APKAROŠANAS PASĀKUMI

Lai novērstu krāpšanu, ar ierosināto regulu noteiktie tirdzniecības pasākumi būtu jāpieņem ar nosacījumu, ka i) Ukraina ievēro visus attiecīgos Asociācijas nolīgumā paredzēto ieguvumu saņemšanas nosacījumus (to skaitā attiecīgo ražojumu izcelsmes noteikumus un ar tiem saistītās procedūras) un ii) Ukraina iesaistās ciešā administratīvā sadarbībā ar Savienību (kā paredzēts Asociācijas nolīgumā).